

Zornice

Měsíční příloha „HLASU VOLYNĚ“ pro mládež.

Řídí Josef Foitík (Wilhelmówka, poczta Bludów.)

10 let „Hlasu Volyně“.

„Hlas Volyně“ má své desíletí svého života za sebou. Za těch deset let práce pro českou věc na Volyni, jejíž výsledky jistě zhodnotí jiní a povolanejší, nezapomínal list o nás, o mládeži.

Již v r. 1927 začala vycházet „Hlídka dorostu“, z níž postupným vývojem se stala samostatná příloha pro mládež „Zornice“. Její řízení svěřeno též jednomu z nás mladších, p. J. Foitíkovi. Dána nám tím možnost vyjádření svých tužeb a přání a poskytnuta příležitost k průpravě, neboť my během příštích desíletí nastoupíme na místa dnešních pracovníků, abychom pokračovali v práci na národní roli dědičné.

Jest to úkol těžký a odpovědný, neboť právě naše generace žije v přelomové době, zmítané protichůdnými ideemi, v době hledání nových forem života a nového nazírání na svět. Ve víru nových myšlenek je těžko nalézt správnou cestu a jediným vodítkem je nám naše svědomí, které nám praví, že idea národní je neměnitelná a že nezáleží na formě, v jaké je realizována.

„Hlas Volyně“ po deset let hájil národní myšlenku — české zájmy v Polsku — a tato velkolepá idea shromáždila kol něj řadu spolupracovníků, kteří s nadšením pomáhali redakci a vydavatelství zdolávat ony nesmírné potíže, s nimiž jest vydávání listu spojeno.

Každý kdo blíže poznal tyto obtíže, musí obdivovati jejich houževnatost a pevnou vůli, jejich obětavost a trpělivost. Jak často nevděk jest jejich jedinou odměnou!

Tito národní pracovníci nechť jsou nám vzorem a vedení toužb ideou, semkněme se v druhém desíletí ještě újeji kolem „Hlasu Volyně“, jediného hlasatele našeho, a dokažme, že jeho desíletá práce nese ovoce.

VI. P.

VI. Brouček.

Ven, do přírody!

Jaro krásné, usměvavé je tady!

Pod čarovnými polibky slunečka mizí poslední známky dlouhého zimního spánku a celá příroda odívá se v pestrých barev háv...

I v životě lidském je takové jaro — mládí, bezstarostné mládí, na které každý rád vzpomíná po celý život... Kež by ta vzpomínka vždy byla radostná! — Mnohdy však vidíme, kterak v hospodách, u karet a mělké zábavě ubíjí mladí lidé své krásné mládí. Následkem těžké tísně hospodářské je dnes už takových také méně, ale nemu-

silo by ani těch být; vždyť jednou promarněný čas více se nevrátí! Pravda, mládí musí být radostné, veselé; musí se v něm odrážeti naše radost ze života. Proto choďme radi do rozvířené přírody, poznávejme ji, učme se, chápějme; dokořán otevřme srdce svá vznešenému krásnu...

To srdce lidské stalo se poslední dobou tvrdé, sobecké; člověk ustrnul na hmotě, osbním prospěchu a ctižádosti. Pro kariéru lidé často obětují spokojenost, radost ze života i nejbližší přátele. Proto dnes máme tolik lidí nešťastných, nespokojených ve svém stavu i povolání.

Naše mládež česká, ať už sdružená v organisacích, anebo volná, nesmí zapomínat na zábavu v přírodě. Kde není vlastního hřiště snad se takové dá levně pronajmout. Zdravý sport a zábavné hry nechť jsou v programu práce každé organisace pro mládež!

Během léta uspořádáme nějaký výlet, a akademii, kde občané budou moci shlédnout naše schopnosti a síly... Několik písní národních, nebo lidových, deklamace, přednášky a národní tance; případně veselá jednoaktovka spustí program slavnosti. Zprávy o svých vystoupeních a práci zasílejme Zornici, která k této činnosti přeje mnoho zdaru a radosti!...

Co vlastně chceme.

Navazuji k článku „Přítele“ „Ještě něco o výchově a o našem ideále“, umístěnému v 1. čísle Z.

Doufám, že všichni mládí jme vděční „Přítelem“ za jeho povzbuzující slova: právě takových je nám třeba, takových, která by nám ukazala, že naše ideály za něco stojí, že máme jim věřit a být jim věrni.

Každý z nás má svoje ideály, ale neradi je svěřujeme starším — snad se nám někdy zdá, že starší nás nepochopí, dokonce, že se nám budou smát — přece tolikrát jsme slyšeli: „I věřte si dokud jste mladí, když tolik, co my prožijete a tak jako my poznáte svět, potom vám vyprchají z hlavy ty vaše romantické ideály. Když jsme byli mladí, byli jsme také jako vy.“ Při tom starší nejčastěji nechápou naše dnešní požadavky, chtějí, aby nás zajímalo to, co zajímá je. Když my lneme k životu modernímu, když chceme se přizpůsobit k dnešnímu tempu, jíti pokročile ku předu, tedy v tom se projevuje naše touha po novém, lepším člověku. A starší nám pořád ještě chtějí nadhazovat otcovskou diktaturu, protože jsou zkušenější a chtějí pro nás všechno nejlepší; máme jim důvěřovat, protože nás milují. O tom my vůbec nepochybujeme. Ať poněvadž víme, že dobře smýšlíme a toužíme po lepší budoucnosti a

při tom cítíme svoje síly. cítíme potřebu složit svoji energii, chceme proto mít možnost realizování vlastní iniciativy. chceme uplatnit svoji individualitu, chceme mít něco svého. V tom všem chceme, aby starší nás chtěli pochopit, aby nám byli rádcem a přítelem a ne, aby nás despoticky odsuzovali, protože jsou od nás moudřejší.

Nedávno moje maminka (ta z těch zlatých, dobrých matek) zpozorovala, že něco píši a nedovolím nikomu do toho nahlížet. Zádala tedy, ať ji vysvětlím, co dělám, že to nikomu nepoví, že mám vlastní matce věřit. Ja na to nic. (Nešlo přece o tu důvěru). Tak maminka dále s hořkou výčitkou: „Matka povinná všechno vědět, co dítě dělá.“ Ach, chtělo mi se vykřiknout, tos mě'a, maminko, začítí rozvíjet naše kamarádství v nejčasnějším mém dětství, a tehdy na moje otázky jste odpovídala „nemám na to čas, neb nevím, teď nevím, přijď později“. Je pravda, že pracovala jste od svitu jen pro nás děti, že vkládala jste v tu práci celou svoji mateřskou lásku, ale i když tomu dnes rozumím, nedovedu se Vám otevřít — přišla jste ke mně pozdě. Dnes už Vám otázky nekladu... Ta slova se mi násilím chtěla vyrvat, avšak není možno takovým způsobem odlatit matčiny snahy, která vždy chce jen to nejlepší. Ale co udělat, aby zůstat upřimým a při tom nezranit matku, která přece je ta nejlepší na světě?

Aho, my máme svoje ideály. Některé se zrodily ve styku s materialismem lidí prožitých, a proto snad ostýcháme se s nimi „vyjít ven“. Bylo by jich více, kdyby každý z nás měl svého „Přítele“, kterému sami chceme sdělit svoje myšlenky, a ne, abychom museli je skrývat před násilným odhalením.

A zase, jak máme ukazovat svoje nadšení, když tolikrát vůkol sebe slyšíme „my jsme také někdy takový byli“; když ti zkušenější takto se na nás dívají v praktickém životě, chtít nechtít, ptáme se sebe, zdá má nějaký smysl ten náš optimismus, ta naše víra ve vlastní síly, není-li v tom většího významu nad to, že teď nám je s tím dobře a potom budeme si jen tklivě vzpomínat naše mládí. Říkájí nám ať se těšíme dokud jsme mladi, a my chtěli bychom si vybojovat

mladou, pružnou duši, která by nám nesla po celý život svěžest mládí, abychom vždy dovedli říci, že ještě bojujeme, že bojujeme se stejným nadšením za „pravdu, lásku, mravnost“... Toužíme po sebezdokonalení; chceme v budoucnosti dáti také to všechno, čeho se nám teď nedostává. „My jsme půda, ze které rostou nové generace — záleží hodně na nás, budou-li lepší nebo šťastnější“ (Masaryk).

Chceme dobře prožít život.

A.

J. Strnadel.

Norská mládež.

Norsko -- země položená značně na severu, je zemí krásnou, zajímavou a bohatou přírodními krásami. Pobřeží téměř celého Norska se dotýká moře a je hluboce rozekláno zálivy a fjordy. Je tedy přirozeno, že norský chlapec vyrůstá ve styku s vodou a miluje moře. Rád plove, vesluje.

Miss Parmová vyprávěla o chlapci na Sofotských ostrovech, který denně donášel mléko na sousední ostr. V nepohodě, za bouří plul po lodičce a pak vystupoval po příkrých skalách s konví na zádech, přidržuje se železných háků, jež byly vrazeny ve skále. Cesta jeho trvala až pět hodin.

Norský hoch tedy poznává přírodu ne jen v její kráse, ale i v její drsné skutečnosti, ukrutnosti a bezmezné síle. Snad právě proto má rád svou zemi, svou vlast. Sport na lýchách je tu národním sportem.

Norsko má mnoho škol lidových, které též bývají spojeny s internáty. Student nabývá na škole nejen teoretického, ale i praktického vzdělání. Veliký důraz se klade na vzdělání praktické a každý, kdo chce studovat na universitě nebo na technice, musí vykonat určitou dobu praxe ve svém oboru. Pak se stávají z norských studentů skutečně dobří odborníci, kteří své teoretické vědomosti dovedou také prakticky upotřebit. V Norsku je nyní mnoho posluchačů na vysokých školách, kteří nenaleznuvše doma ve vlasti zaměstná-

Miloš Veselý:

Maminčina slova.

Poklad nad poklady maminky jsou slova.

Kdyby vše uvadlo, ona kvete znovu.

I když přijdou mrazy,
i když bolest přijde,
z maminčiných slůvek
vždycky slunce vyjde.

I když srdce hyne
v nepřátel zých roji,
maminčino slůvko
všechny rány zhojí.

VI. Brouček.

Domove, domove...

Má visko drahá, jediná.
ty jsi ta rodná dědina,
nad města skvostná krásnější,
na celém světě nejdražší.

Kde žil jsem krásné mládí
[své,

to v žití štěstí jedině;
tu radost čistou, vznešenou,
v kolébku matkou vloženu.

Ta leta jaré mladosti
a bezstarostné radosti,
mně svítí hvězdou zářivou,
mou těší duši zemdlenou.

Ta chatka stará, omšelá,
mi krásné chvíle kouzlila,
zde malou chvíli, maličkou
žil jsem se svou matičkou.

Ty chvíle krásné, blažené,
zmizely v šeré dálavě,
zapadly jako krásný sen,
vzpomínka na ně zbyla jen...

B. Studna:

Kostelíček na vršíčku.

Kostelíček na vršíček
vyběh', zůstal stát:
nemůže se na ten kraj náš
dostí nadívat!

Otáčí se dokolečka,
Bože, to je div!

Na lesy ci na ty louky —
na co hleděl dřív?

Nebo na ty modré stuhy
řeky, potoka?

A poslouchat, jak zpívají
k srdci zhluboka?

Stojí, hledí v kraj ten v zá-
[su,

když dnem vyzlacen;
do noci až, kdy měs cem
jemně postříbřen.

Do rána až stojí, čeká,
vody hučí v snach,
až zas v lesku kraj svůj vidí
v jitřních okrasách.

Okouzlen a očarován,
blaze zakletý,

tak tu stojí léta, léta, —
již je staletý!..

Jak se kdysi na vršíčku
v kraj ten zadíval,
na věky tak věčně zírá,
věky dal a dál...

ní, odcházejí do ciziny — do Kanady, do Austrálie.

Pedagogické kruhy, spolky (jak YMCA), hledí upoutati mládež k abstinenci, jsouce toho přesvědčení, že má-li mládež něco v životě dokázat a vzestupně budovat svou vlast musí být zdržována od lihových nápojů a od kouření. Zákon zakazuje prodej lihovin od pátku do pondělka rána.

Mládež norská se také dosti zajímá o literaturu, a to nejen domácí (proslulí jsou např. Bjørson, Ibsen, Hamsun a j.), ale i cizí.

Nor nezná proběhu národnostního, rovněž ne náboženského (Norové jsou většinou církve luteránské evang., málo je katolíků.) Norská mládež se zájmem sleduje zprávy o Československu a má o něm dobré mínění. Zájem mládeže o jiné národy, který je charakteristickým u norské mládeže, vzájemné poznávání a spolupráce, může způsobit bratrství a přátelství národů — vybudování nového světa.

(N. L.)

Člověk a kultura.

Jak si primitivní lidé představují duši.

Smrt a sen jsou podle Wundta hlavní faktory, která vedla primitivního člověka k rozloučení života duševního od tělesného. Zastavení dechu a projevů životních vůbec nastává při smrti současně — závan posledního dechu odnáší i život. Ve snu pak obcuje snící s nepřítomnými, zvláště s osobami nedávno zemřelými, jež se mu jeví jako stínové obrazy. Snící sám se ocitá v dálných místech, zatím co jeho tělo leží nehybně až do probuzení. Odučují se tedy stínové obrazy těla při smrti i ve spánku od těla, aby dočasně nebo trvale žily samostatným životem. Představa duše je tedy vázána hlavně na zastavení života nebo na naprosté, případně dočasné zastavení duševního dění. Na rozdíl od vědeckého pojmů duše, jež vznikl z potřeby vztahovati duševní děje na hmotnou podstatu, jejímiž činnostmi jsou ony děje, Wundt líčí tuto „dechovou“ a „stínovou“ duši, jak

F. Smrček:

Maminčin svátek.

Blížil se maminčin svátek. Maminka byla již rok nemocna, pokašlávala a někdy i ulehla. Bylo mi jí tolik líto, i když jsem ještě nechápal, co by se stalo, kdyby zemřela. Dětské modlitby k Bohu vysílané mi nepostačovaly. Zdálo se mi, že maminka chřadne a tatínek nemůže svým mizivým výdělkem přehajit zdraví zadržeti. Chodil jsem proto v nestřežených chvílích ke křížku pod hrází rybníka, kde jsem Ukřižovaného hladil a sliboval nemožné věci, jen když se maminka uzdraví.

Při návratu z jedné takové pobožnosti přišel mi do rozumu ohromný nápad — vydělat si peníze a koupit mamince přilepšení, jež by jí pomohlo uzdravit. Dětská má hlava touto myšlenkou se rozpálila a k cínu nebylo už daleko. Za stavením se černala hromada strusek porostlá břizami, kam byly po léta naváženy odpadky z dřívější železářny, jejíž němé zdi hleděly teď smutně do celého kraje. V těchto škvárách prohrabovali se časem starší chlupci a sbírali kousky železa. Za utržený peníz měli pak o pouti přilepšení. I já měl hva krejcarů, jež nám tatínek při svých jmeninách slavnostně odevzdával. Proč bych si nemohl přivydělat a mamince pomoci?

se u rozličných národů postupně vyvíjela.

Prvotní stadium je stotožnění života tělesného i duševního: po smrti se duše nějaký čas v těle zdržuje, nebo se případně na čas do těla vrací (odtud pochází ctění mrtvých, balsamování jejich těl a j.); u některých národů vznikla představa, že duše opouští tělo před úplným jeho rozkladem hnilobným: první červík, opouštějící mrtvo u, je duše z ní unikající, je to „duševní červ“ kmenů zaoceánských, afrických a severozápadní Ameriky; z toho se snad vyvinul i mythos hada jako ztělesnění duše. Jako zvláštní sídla duše nalézají se u primitivních národů jmenovitě ledviny, krev, sliny, bránice a srdce. Ledviny (zvláště v knihách Mojžšových) uplatňují se asi u vztahu k ústrojům pohlavním, krev u vztahu ke smrti poráznem. sliny asi ve spojení s posledním dechem, bránice a srdce se zastavením dechu a tepla.

„Dech vá duše“ může přecházeti do zvířat nebo přeměňovati se v odletujícího ptáka nebo jiné hbité zvíře.

„Stínová duše“ nalézá doklady své existence v ustavičně se opakujícím snění; zvláště neklidné sny za nemoci, stupňující se až v horečnaté fantazie, „tlak mury“ atd. podporují tento vývoj představy, často ve společenství s jinými představami duše: psyché uniká při smrti jako dech, mění se ve stín, v matný, nehmataelný, jen okem postřehnutelný obraz těla, vznášející se v blízkosti hrobu nebo bydlicí na opuštěných místech, po případě ve ve shromáždění zemřelých. U Homéra uniká duše s šelestem do Hádu, do podsvětí, kde smutně živoří spolu s dřívě zemřelými. Zbytek představy o duši tělesné lze spatřovati v obřadném spalování nebo pohřbívání mrtvol, aby duše došla klidu. Mimo to vznikla představa, že duše uniká z těla může se státi strašidlem, děsícím živé, démonem, přinášejícím neštěstí, ale i duchem, poskytujícím ochrany: duše stala se přírodní silou.

(Ruch.)

—0—

Kvapně jsem utkal ze školy, vzal motyku a — rychle do práce.

Po srážném svahu, sjížději při každém neopatrném kroku kus nazpět, doškrábal jsem se v místa, kde mne nebylo vidět. Zabořoval jsem motyku do strusek a nedbal toho, že mám dřevěné pantofle plny ostrých stěpin, jež bolestně zraňovaly. Škváry byly jistě už několikrát překutávány, bylo v nich železa málo. Ale přece mne kapsy tížily a k večeru byly plné. Opatrně seběhl jsem dolů, vysypal jich obsah do připravené skryše a těšil se na druhý den. Den co den odkočil jsem aspoň na chvíli do svého revíru, abych své zásoby zvětšil. I jiné kousky železa a litiny, kdekoli posbírané, byly mi dobré. Myšlenka, že bude mít maminka radost a že jí snad pomohu se uzdravit, hnala mne za možným výdělkem. Den se mi zdál krátký, vyučování ve škole dlouhé, ale já mlčel a opatroval svoje tajemství se všemi jeho důsledky, nedbaje ani toho, když mi tatínek při pozdním návratu za špinavé ruce a kapsy nasekal. Plakával jsem sice lítostivěji než jindy, ale vždyť to bylo pro moji maminku. Dnes si kolikrát vzpomenu, že ony malé kousky železa, ve struskách ukryté, byly trochu protáhle kučičky, jež byly tolik podobny slzám, stékajícím po tváři.

Naproti nám bydlil obchodník, jenž skoupil vše a na všem vydělal. Z potulného trhovce stal

Naše hřiště.

Volleyball.

Volleyball, čti volybó!, český — podbíjená je americká míčová hra. Hra se na hřišti o rozměrech 18x9 m, uprostřed něhož je napiata na dvou kůlech síť. Síť je 1 m široká a hoření její okraj má býti ve výšce 2.44 m. Hraje se koženým míčem s gumovou duší, který má obvod asi 70 cm. Hraje obyčejně 6 hráčů na každé straně.

Tři z nich stojí u sítě a ostatní tři za nimi tak, aby mohli chránit pokud možno celé hřiště. Servírující hráč, musí státi při podávání v zámezi u pravého rohu hřiště. Hráči na druhé straně se snaží míč odrazit zpět do pole protivníkovy. Při tom může každý hráč udeřiti pouze jednou, a to kteroukoliv částí těla nad pásem. Celkem mohou hráči téže strany udeřiti do míče třikrát za sebou; po třetím udeření musí míč opět přeletět síť.

Míč jest ve hře: 1.) pokud při servírování přeletěl správně síť a nezavadil o ní; 2.) pokud míč nedopadl při odražení na zem; 3.) pokud se míč nedotkl též hráč dvakrát po sobě, nebo hráči téže strany čtyřikrát po sobě; 4.) pokud hráč kterékoliv strany byl celým tělem na vlastní polovině hřiště; 5.) pokud se některý hráč nedotkl při hře sítě.

Učiní-li chybu stranu, která servírovala, ztrácí servis a získává její strana druhá. Při tom se pořadí hráčů druhé strany změni ve směru ručiček hodinových a servíruje hráč následující. Učiní-li chybu strana, která neservírovala, získává tím strana servírující bod.

Která strana vyhraje 15 bodů, získává „set“ (hru) pro sebe. Hráči si vymění navzájem hřiště a hru začíná znovu servisem strana poražená.

Hru řídí soudce, který rozhoduje o tom, na které straně byla učiněna chyba, a počítá body. Výhodou volleyballu je, že je to poměrně hra laciná, nebť úpava hřiště nevyžaduje velkého nákladu, a že se hry může účastniti větší počet hráčů najednou. Hrajte vesela a nezlobte se, prohráváte-li. Přejte odpůrci vítězství, ale podruhé

se zámožným kupcem a majitelem celé usedlosti. K tomu jsem tedy zanesl několik plných klobouků svých drahokamů. S netajenou radostí přepočítával jsem si svůj výdělek 14 krejcarů, kapitál to, jaký jsem nikdy před tím v ruce neměl. Měl jsem tedy dohromady 16 krejcarů, a to znamenalo pro mne hotové jmění.

Toho večera nemohl jsem usnouti. Dlouho jsem se přehazoval, až jsem upadl v tvrdý dětský spánek, v němž jsem viděl před sebou tolik pamlsků, že se mi až tajil dech. Byl jsem rád, když mne a bratra maminka ráno vzbudila, že už je čas do školy. Ona pak odešla oslaviti svůj svátek do kostela. Tatínek byl ještě v práci a bratr odběhl za chvíli do školy, takže jsem zůstal doma sám. Malá, dvouletá sestřička ještě spala. Rychle jsem ustlal, zmetl a přikryl ubrusem stůl. Pak jsem zrovna letěl ke kupci, abych vybral pro maminku vysněné přilepšení.

Nedostižným ideálem zdála se mi citronovka, jež mi připadala lékem a hned jsem ji koupil. Z košíku smál se na mne pěkný rohlík a proto byl také můj. Nezapomněl jsem ani na burské oříšky a cukrovi. Za zbytek peněz uhaněl jsem k řezníkovi pro vuřta a s tím vším zas domů. Rozložil jsem svůj nákup na stůl a na kousek papíru napsal: Mamince k svátku od Frantíka. Cítil jsem se nevýslovně šťastným při pomýšlení, jakou bu-

hledíte vyhrát!

Hádky a p'áč do hry nepatří. Není-li síť, napne se provaz a taktéž možno hráti vesele.

Podle Medonese a Pěkného.

VI. Šimůnek.

Dopisy.

Z Jezírek.

Na druhý den velikonočních svátku SKM při pomoci SCM v Jezírku sehráli obraz z vesnického života pod názvem „Vesnický mučedník“. Námět hry jest vzat se života, že matka uživí sedm dětí, ale sedm dětí neuživí jednu matku.

Přeji mnoho zdaru oběma Sdružením k další svorné práci na poli kulturního povznesení úrovně volyňské mládeže československé!

VI. Šimůnek, učitel.

ROZMANITOSTI.

Edison a Ford.

Američané jsou mistry v přenášení domů. Působí jim asi velké potěšení rozebrat dům, všecko pěkně zabalit a několik set kilometrů dalek znovu postavit v původní podobě. Dělají to velmi často. Tak dal i Ford přenést Edisonův dům do Deaboru (Dýbornu) u Detroitu. Deabor patří Fordovi a tam byla kdysi přenesena i celá Fordova rodná vesnice. Ford je důkladný. Nedl přenést jen Edisonův dům, ale i celou zabracu, strom za stromem, každý keř a každou květinku. Pak pozval Edisona, aby se na ten zážrak přišel podívat. Velký vynálezce byl velmi dojat, když poznal dům, kde si před mnoha desítkami lety zařídil první laboratoř. „Přestěhovali jste všechno věrně?“ — zeptal se ho Ford. „Ano, všechno je tu do nejmenší drobnosti,“ odpověděl Edison. „ale přece — něco mi tu chybí!“ — „Copak by m hlo chybět?“ — podivil se Ford. „dal jsem přece rozkaz, aby při stěhování postupovali s největší nozorností a péčí a nepřehlédli žádnou, třebaš sebe bezvýznamnější maličkost!“ — A přece mi něco chybí,“ opakoval Edison, „a sice chybí mi prach, který tady vždycky ležel na prst vysoko.“

(M. S.)

de mít maminka radost. Rád bych si byl zalezl pod stůl, abych ji mohl pozorovat, ale musel jsem do školy. Kvápně jsem uchopil čítanku, pohladil celý stůl upřímným pohledem a přičichnul na posledy k vuřtu, jenž tolik dráždil můj zrak a chřípí, odcházel jsem. Moje draha maminka právě se vracela z kostela a zadržela mne v domění, že jsem snad něco provedl. Byl jsem i tak hodně vyplašený. Přisoupila ke stolu, přečetla lístek a jakoby největší bolestí zachvácena, hlasitě plakala a tiskla můj vyjevený obličej ke svému zlatému srdci. Uchopil jsem ji slabýma rukama kolem pásu a její nemocná hrud' tlumila moje štkání a projevy dětské lásky. Hladila mne po vlasech, stírala slzy radosti a vroucně líbala. Pak jsem se z jejích teplých polibků vymkl a běžel do školy.

Maminka, která ani jabličko bez nás nesnědla, pamatovala na všechny i tímto mým dárkem, ačkoliv mne to mrzelo. Po chudém obědě rozkrájela na koláčky vuřta, rozlomila rohlík, rozdělila skrovný pam'sek a dala napít citronovky. Tatínkovy výprasky byly maminciným štětím odčiněny a maminka mi přidala teplé pojmenování — pytel dobroty.

Škoda, stokrát škoda, že spí už tak dlouho svůj věčný sen v rodném kraji tam pod Brdy. Jistě by i ona vzpomínala a srovnávala s dnešními poměry.